

VILNIAUS RADVILŲ GIMNAZIJOS PROJEK TINIO DARBO II-OSE GIMNAZIJOS KLASĖSE ORGANIZAVIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Projektinio darbo programos (toliau – programa) paskirtis – apibrėžti projektinio darbo sampratą, tikslus, uždavinius, struktūrą ir jo rengimą, mokinio ugdomas kompetencijas ir jų vertinimą.
2. Projektinis darbas yra prilyginamas dalykui.
3. Projektiniam darbui įgyvendinti mokykla gali pasitelkti mokslo ir studijų institucijas, kitas įstaigas, įmones, organizacijas.

II SKYRIUS PROJEK TINIO DARBO SAMPRATA, TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Projektinis darbas – ilgalaikis tiriamasis arba kūrybinis savarankiškas mokinio darbas, rengiamas vienus mokslo metus. Jis padeda įgyvendinti Geros mokyklos koncepcijoje išskirtus asmenybės ūgties, dialogiško ir tyrinėjančio ugdymosi bei paremiančio ugdymo aspektus.
5. Projektinį darbą mokinys rengia bendrojo lavinimo II - oje gimnazijos klasėje iš pasirinkto ugdymo plano dalyko. II-ose universitetinėse klasėse projektiniai darbai atliekami Informacinių technologijų taikymo matematikoje, atliekant tiriamuosius darbus, pamokose. Projektiniam darbui skiriamos 37 pamokos, panaudojant mokinio poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti/neformaliojo švietimo valandas.
6. Projektinio darbo tikslas – ugdyti(s) ir įvertinti mokinio kompetencijas baigiant pagrindinio ugdymo programą.
7. Projektinio darbo uždaviniai – sudaryti mokiniui galimybę pasirinkti jo gebėjimus, poreikius ir interesus geriausiai atitinkančią projektinio darbo idėją; savarankiškai tyrinėti; kurti, įsivertinti / reflektuoti (toliau – įsivertinti), daryti išvadas ir pristatyti savo veiklos rezultatus.

III SKYRIUS PROJEK TINIO DARBO STRUKTŪRA IR JO RENGIMAS

8. Pagal veiklos pobūdį projektinio darbo metu gali būti atliekami:
  - 8.1. **tiriamieji darbai** – eksperimentas, stebėjimas, apklausa, šaltinių analizė, teorinis modeliavimas, duomenų bazės kūrimas;
  - 8.2. **kūrybinis darbas** – sukuriamas technologinis produktas ar meno kūrinys, taikomoji programa, svetainė.
9. Projektinį darbą sudaro šios struktūrinės dalys: titulinis lapas, turinys, įvadas (temos aktualumas, praktinė darbo reikšmė, tikslas ir uždaviniai), teorinė dalis (teorinis temos pagrindimas), empirinė (tiriamoji) dalis (tyrimo metodika (darbo eigos aprašymas), tyrimo rezultatai ir jų analizė, sukurti produktai (pavyzdžiai) ir jų aprašymas), išvados; literatūros ir informacijos šaltinių sąrašas; gali būti pridedami priedai.
10. Projektinis darbas rašomas ir pristatomas valstybine kalba. Jei mokinys pasirinko rengti užsienio kalbos (anglų, rusų, vokiečių ar kt.) dalyko programos darbą, projektinis darbas rašomas ir pristatomas ta kalba, kuria jis įgyvendinamas.
11. Projektinis darbas rengiamas, pristatomas ir vertinimas mokyklos nustatytu laiku nuo spalio 1 d. iki balandžio mėn. pabaigos. (1 priedas)

12. Dalyko mokytojas gali vadovauti ne daugiau kaip 5-7 mokiniams, vykdančioms projektinius darbus. Projektinio darbo temos tvirtinamos mokyklos vadovo įsakymu.

13. Projektinio darbo vadovas yra mokytojas (toliau – projektinio darbo vadovas) dalyko, pagal kurio programą mokinys pasirinko rengti projektinį darbą.

14. Mokinys

14.1. konsultuodamasis su projektinio darbo vadovu pasirenka projektinio darbo idėją;

14.2. iki einamųjų mokslo metų spalio pabaigos, konsultuodamasis su projektinio darbo vadovu, suformuluoja darbo temą;

14.3. pasirengęs darbo plano projektą, jį suderina su projektinio darbo vadovu; (2 priedas)

14.4. mokyklos nustatytu ir su projekto vadovu suderintu laiku rengia projektinį darbą: formuluoja tikslą, renka ir analizuoja jam pasiekti reikalingą medžiagą, įgyvendina tikslą (tiria, gamina, kuria), padaro išvadas, parengia darbo aprašą; iki pirmojo pusmečio pabaigos pateikia projektinio darbo tarpinius rezultatus.

14.5. projektinį darbą atlieka ir projektinio darbo vadovui pateikia „Word“ formatu ne vėliau kaip trys savaitės iki darbo pristatymo dienos;

14.6. galutinį projektinio darbo aprašo variantą PDF formatu elektronine ir spausdinta versija ir projektinio darbo įšivertinimą (3 priedas) pateikia vertinti (vertinimo komisijai) ne vėliau kaip 5 darbo dienas iki pristatymo dienos.

14.7. projektinį darbą pristato 5–10 minučių žodiniu pranešimu. Darbui pristatyti gali naudoti kompiuterines pateiktis, vaizdo, garso medžiagą, demonstruoti (eksponuoti) darbą ir kt.;

14.8. projektinį darbą atlieka laikydamasis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, etiško elgesio su žmonėmis ir gyvūnais, aplinkos tausojimo principų. Darbe atliekami tik tiriamiesiems ir aplinkai nekenksmingi tyrimai. Tyrimus, galinčius turėti neigiamą poveikį žmogaus ar gyvūnų psichikos ar fizinei sveikatai ir / arba gyvybei, atlikti draudžiama;

14.9. atlikdamas socialinius ar gamtamokslinius tyrimus, privalo tiriamuosius supažindinti su tyrimo turiniu: pateikti informaciją apie atliekamo projektinio darbo tikslus, eigą, rezultatų naudojimą, konfidencialumo užtikrinimą. Prieš pradėdamas tyrimą, būtina gauti tiriamųjų raštišką sutikimą dalyvauti tyrime. Dėl nepilnamečių vaikų dalyvavimo tyrime sprendžia jų tėvai (globėjai, rūpintojai). Sutikimas dalyvauti tyrime pasirašomas raštu;

14.10. atlikdamas projektinio darbo tyrimą, nepažeidžia dalyvių teisių, laikosi konfidencialumo reikalavimų, siekia tyrimo dalyvius apsaugoti nuo diskomforto, laikosi pagarbos tyrimo dalyviams, jų kultūrai, religijai, pažiūroms, jausmams;

14.11. projektinį darbą atlieka savarankiškai. Projektinis darbas laikomas atliktu nesavarankiškai, jei nustatoma, kad mokinys pateikia darbą, kurį visą ar dalį parengė kitas asmuo; jei tikslingai kopijuojamas kito autoriaus sukurtas tekstas ar jo dalis, nenurodoma autorystė.

15. Projektinio darbo vadovas supažindina mokinį su projektinio darbo reikalavimais, nustatytais šioje programoje, fiksuoja, vertina projektinio darbo rengimo eigą, konsultuoja mokinį, rekomendacijas mokiniui dėl atlikto projektinio darbo pateikia per 5 darbo dienas nuo jo įteikimo dienos.

16. Mokinio projektinį darbą vertina projektinių darbų vertinimo komisija, kurios sudėtį mokyklos vadovas (ar jo įgaliotas asmuo) tvirtina ne vėliau kaip trys savaitės iki projektinių darbų pristatymų dienos.

17. Projektinių darbų vertinimo komisijas rekomenduojama sudaryti pagal dalykų sritis (pvz., kalbos mokslai, gamtos, sveikatos ir fizinio ugdymo mokslai, matematikos ir informatikos mokslai, socialiniai ir doriniai mokslai, menų ir technologijų mokslai) mokyklos vadovo įsakymu.

18. Projektinio darbo vertinimo komisiją sudaro ne mažiau kaip 3 mokytojai, iš jų du – to dalyko ar artimos srities specialistai. Rekomenduojama į komisijos sudėtį įtraukti aukštesnių klasių mokinius, studentus, mokslo institucijų darbuotojus.

19. Projektinių darbų vertinimo komisijos nariai susipažįsta su mokinio darbu iki projektinio darbo pristatymo datos, įvertina projektinio darbo aprašą ir mokinio įšivertinimą pagal 3 priede pateiktą formą.

20. Mokykla projektinių darbų pristatymo datą nustato iš anksto, ne vėliau kaip iki einamųjų mokslo metų balandžio 1 dienos. Pristatymus organizuoja ne vėliau kaip iki einamųjų metų ugdymo proceso pabaigos.

21. Mokiniai projektinius darbus pristato pagal mokyklos vadovo įgalioto asmens (pvz., mokyklos direktoriaus pavaduotojo ugdymui) iš anksto sudarytą sąrašą. Pavėlavęs mokinyš projektinį darbą pristato paskutinis.

22. Projektinio darbo pristatymą gali stebėti visi norintieji, užtikrinant palankią aplinką. Projektinį darbą pristatančiam mokiniui klausimus gali pateikti tik projektinio darbo vertinimo komisijos nariai.

23. Mokiniui, dėl ligos ar kitos pateisinamos priežasties negalinčiam nurodytu laiku pristatyti darbo, suteikiama galimybė darbą pristatyti iki mokslo metų pabaigos mokyklos nurodytu laiku.

IV SKYRIUS MOKINIŲ KOMPETENCIJOS IR JŲ VERTINIMAS

24. Rengdamas ir pristatydamas projektinį darbą, mokinyš ugdosi ir parodo įgytas kompetencijas, apibrėžtas Bendrosiose pagrindinio ugdymo programose.

25. Projektinio darbo vertinimas yra kriterinis, o pats vertinimas atliekamas ir grįžtamasis ryšys mokiniui teikiamas, vadovaujantis Programos 4 priede pateiktais vertinimo kriterijais su pavyzdžiais ir vertinimo svarba taškais kiekvienu projektinio darbo etapu.

26. Mokinio kompetencijos vertinamos ir taškai skiriami už kiekvieną mokinio projektinio darbo etapą: idėjos formulavimą ir darbo planavimą; aprašo rengimą (temą ir jos pagrindimą (temos, pagrindimo, tikslo ir uždavinių (klausimų); literatūros ir šaltinių apžvalgą; tyrimo metodą ir (arba) produkto kūrimo eigą; rezultatų analizę ir (arba) produkto aprašymą; išvados suformulavimą; aprašo formą ir etikos (14.8–14.11 papunkčiai) ir projektinio darbo aprašo raštvedybos (6 priedas) reikalavimų laikymąsi, pristatymą, įsivertinimą.

27. Taškai konvertuojami į dešimtbalės sistemos įvertinimą (pažymį) pagal šią atitiktį:

Taškai	0-4	5-8	9-12	13-16	17-20	21-24	25-28	29-32	33-36	37-40
Pažymys	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

28. Mokinio projektinį darbą vertina projektinio darbo vadovas ir projektinio darbo vertinimo komisija:

28.1. projektinio darbo vadovas vertina projektinio darbo idėjos formulavimą ir jo planavimą, aprašą ir įsivertinimą. Projektinio darbo vadovas mokinio darbo įvertinimą komisijai pateikia balų skaičiavimo metu;

28.2. vertinimo komisija vertina aprašą, pristatymą ir įsivertinimą.

28.3. Galutinį projektinio darbo įvertinimą taškais sudaro projektinio darbo vadovo skirtų taškų už projektinio darbo idėjos formulavimą, darbo planavimą, projektinio darbo aprašą ir įsivertinimą, ir vertinimo komisijos skirtų taškų už pristatymą suma (5 priedas). Didžiausias skiriamų taškų skaičius – 40. Kiekvieno projektinio darbo etapo vertinimo kriterijai su pavyzdžiais pateikti projektinio darbo 4 priede.

29. Projektinio darbo vertinimo komisijos pirmininkas po darbų pristatymo užpildo vertinimo protokolą ir perduoda mokyklos vadovui ar kitam jo deleguotam asmeniui.

30. Projektinio darbo įvertinimas (metinis pažymys) fiksuojamas elektroniniame dienyne.

30.1. Mokiniam, gavusiems nepatenkinamą įvertinimą, skiriami papildomi darbai. Atsiskaičius iki numatyto laiko, išduodamas Pagrindinio ugdymo pasiekimų pažymėjimas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Nuo projektinio darbo atleidžiami:

31.1. didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai.

31.2. likę kartoti kurso mokiniai, atlikę projektinį darbą ir gavę teigiamą įvertinimą. Jiems įrašomas praeitų metų pažymys.

32. Mokiniai, turintys vidutinius specialiuosius ugdymo poreikius atlieka projektinę veiklą su atlikimo ir vertinimo pritaikymais.

33. Jei mokinio ugdymas organizuojamas nuotoliniu būdu, projektinio darbo rengimo etapai (konsultacijos su projektinio darbo vadovu ir kt.) ir pristatymas vykdomi nuotoliniu būdu. Galutinis projektinio darbo aprašo variantas teikiamas PDF formatu elektronine forma.

34. Mokyklai nusprendus, mokinių projektinių darbų elektroninės versijos gali būti saugomos vienus metus turimoje duomenų bazėje.

35. Geriausiai įvertintus darbus rekomenduojama viešinti: pristatyti mokyklos bendruomenėje, konkursuose, konferencijose, el. erdvėje.

PROJEK TINIO DARBO RENGIMO PLANAS

LAIKOTARPIS	VEIKLA	ATSAKINGAS ASMUO
Rugsėjo mėn.	Mokiniai renka sritį, informuoja apie tai mokytoją – projektinio darbo vadovą.	Gimnazijos direktoriaus paskirtas asmuo, dalykų mokytojai, auklėtojai
Spalio mėn.	Projektinio darbo vadovas supažindina mokinių su projektinio darbo reikalavimais. Mokinys siūlo ir kartu su mokytoju išsigrūnina projektinio darbo idėją, suformuluoja temą. Pateikia projektinio darbo temą atsakingam asmeniui. Pasirašomas projektinio darbo rengimo planas.	Mokiniai, mokytojai, gimnazijos direktoriaus paskirtas asmuo
Lapkričio mėn.	Mokinys analizuoja projektinio darbo idėją, renka šaltinius, numato galimus rezultatus, parengia veiklų planą. Konsultuojasi su projekto darbo vadovu.	Mokinys, projektinio darbo vadovas
Gruodžio mėn.	Atliekami tiriamieji ar kūrybiniai darbai. Konsultuojasi su projektinio darbo vadovu.	Mokinys, projektinio darbo vadovas
Sausio mėn.	Atliekami tiriamieji/kūrybiniai darbai. Rengiamas projektinio darbo aprašas. Iki pirmojo pusmečio pabaigos pateikiami tarpiniai projektinio darbo rezultatai. Konsultuojasi su projektinio darbo vadovu. Tarpinis vertinimas (0 – 15 taškų).	Mokinys, projektinio darbo vadovas
Maksimalus tarpinis vertimas (I pusmetis) – 15 taškų. Taškai rašomi į dienyną.		Projektinio darbo vadovas
Vasario mėn.	Projektinio darbo aprašo pildymas/koregavimas. Konsultavimasis su projektinio darbo vadovu.	Mokinys, projektinio darbo vadovas
Kovo mėn.	Projektinio darbo aprašo pildymas/koregavimas, galutinė aprašo redakcija. Projektinio darbo pristatymo rengimas. Konsultavimasis su projektinio darbo vadovu.	Mokinys, projektinio darbo vadovas
Balandžio mėn.	Projektinio darbo (aprašo, produkto) pateikimas projektinio darbo vadovui „Word“ formatu (ne vėliau kaip 3 savaitės iki darbo pristatymo dienos).	Mokinys, projekto vadovas, vertinimo komisija
	Projektinio darbo vadovas rekomendacijas mokiniui dėl atlikto projektinio darbo pateikia per 5 darbo dienas nuo jo įteikimo dienos.	
	Mokinys galutinį projektinio darbo aprašo variantą PDF formatu pateikia vertinimo komisijai ne vėliau kaip 5 darbo dienas iki pristatymo dienos.	

VILNIAUS RADVILŲ GIMNAZIJA

20..... – 20..... m. m.

..... KL. MOKINIO.....

PROJEKTINIO DARBO RENGIMO PLANAS

Projektinio darbo tema .....

.....

Projekto vadovas .....

Eil. Nr.	Data	Mokinio veikla	Vadovo pastabos
1.	Rugsėjo mėn.	Projektinio darbo srities pasirinkimas.	
2.	Spalio mėn.	Projektinio darbo idėjos išgryninimas, temos, tikslų formulavimas, projektinės veiklos planavimas.	
3.	Lapkričio – sausio mėn.	Renka ir analizuoja projektinio darbo tikslui pasiekti reikalingą medžiagą, įgyvendina tikslą (tiria, gamina, kuria), daro išvadas, rengia darbo aprašą; iki pirmojo pusmečio pabaigos pateikia projektinio darbo tarpinius rezultatus.	
4.	Vasario – kovo mėn.	Projektinio darbo aprašo pildymas/koregavimas, pristatymo rengimas.	
5.	Balandžio mėn. (ne vėliau kaip 3 savaitės iki darbo pristatymo dienos)	Projektinio darbo aprašo pateikimas projekto vadovui.	
6.	Ne vėliau kaip 5 darbo dienos iki pristatymo dienos.	Galutinio projektinio darbo aprašo pateikimas projekto vadovui ir vertinimo komisijai.	

Mokytojas .....

(parašas)

(vardas, pavardė)

Mokinys .....

(parašas)

(vardas, pavardė)

.....
Mokyklos pavadinimas

.....
data

Mokinio projektinio darbo įsivertinimas
(gali būti užpildyti ne visi įsivertinimo aspektai)

.....
Darbo pavadinimas

.....
Mokinio vardas ir pavardė

Tema, idėja man buvo įdomi, patiko, nes .....

.....

Planuoti darbą (veiklą), tyrimą man sekėsi .....

nes .....

Man pavyko (kaip ir kas?) .....

nes .....

Man buvo sunku (sukėlė rūpesčių) .....

nes .....

Aš išmokau ir (ar) sužinojau (nurodyti keletą dalykų) .....

.....

Mane vis dar domina šie dalykai (klausimai): .....

.....

Mano darbas yra reikšmingas (nereikšmingas), turi išliekamąją vertę (jos neturi), nes .....

.....

Mano darbas gali būti tęstinis, nes .....

.....

Mano darbą galima panaudoti (kur ir (arba) kaip?) .....

.....

Kiti pastebėjimai, pasiūlymai dėl atlikto darbo, darbo rengimo proceso, įgytų kompetencijų
(atsakyti neprivaloma) .....

.....

.....
Mokinio parašas

PROJEKTINIO DARBO ETAPAI, VERTINIMO KRITERIJAI SU PAVYZDŽIAIS IR VERTINIMO SVARBA TAŠKAIS*Pastaba. Projektinio darbo vadovas ir vertinimo komisija vertindami projektinio darbo etapus skiria taškus vadovaudamiesi 5 priedu*

Pasiekimų lygiai ir skiriami taškai	Vertinimo kriterijai			
	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	Nepatenkinamas
Projektinio darbo etapai	3 taškai	2 taškai	1 taškas	Neskiriama taškų (0 taškų)
Projektinio darbo idėjos formulavimas ir darbo planavimas <i>Vertinimas visas projektinio darbo įgyvendinimo procesas</i>	Iškelta projektinio darbo idėja naujoviška ir tinkama realizuoti, numatomi ir lanksčiai koreguojami idėjos realizavimo etapai, galimi sunkumai ir siūlomi jų sprendimai, griežtai laikomasi numatytų terminų.	Iškelta projektinio darbo idėja tinkama realizuoti, mokinys numato idėjos realizavimo etapus; beveik visus darbus spėja atlikti numatytais terminais.	Iškeltą projektinio darbo idėją reikia koreguoti, su pagalba numato idėjos realizavimo etapus; kai kuriuos darbus spėja atlikti numatytais terminais.	Iškelta projektinio darbo idėja menkai susijusi su ugdymo programa, nenumato idėjos realizavimo etapų, daugumą darbų nespėja atlikti numatytais terminais, tačiau galutinę darbo versiją pateikia.
Projektinio darbo aprašas				
Projektinio darbo tema ir jos pagrindimas (temos, pagrindimo, tikslo ir uždavinių (tyrimo klausimų) dermė)	Aiški temos, tikslų ir uždavinių (tyrimo klausimų) dermė; tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja išsamiai pagrindžiama moksliniais argumentais.	Aiški temos ir tikslo dermė, uždaviniai (tyrimo klausimai) formuluojami tinkamai; tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja grindžiama buitiniiais argumentais.	Tema per plati ar per siaura; su tema siejasi dalis uždavinių (tyrimo klausimų); neargumentuojamas idėjos pasirinkimas.	Neaiškus projektinio darbo objektas; tikslas ir (arba) uždaviniai (tyrimo klausimai) nesuformuluoti, tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja nepagrindžiama.
<i>Gamtamokslinis pavyzdys</i>	<i>Sėklų daigumo skatinimo, veikiant alavijų sultimis, pienu ir kalio permanganatu, tyrimas</i> <i>Tikslas: nustatyti alavijų sulčių, kalio permanganato ir pieno poveikį pasirinktų augalų sėklų dygimui.</i>	<i>Sėklų daigumo skatinimas liaudiškomis priemonėmis</i> <i>Tikslas: nustatyti liaudiškų priemonių poveikį sėklų dygimo greičiui.</i>	<i>Sėklų daigumo skatinimas</i> <i>Tikslas: nustatyti žirnių, vikių, kviečių sėklų daigumą, mirkant įvairiose medžiagose.</i>	<i>Sėklų daigumo tyrimas</i> <i>Tikslas: išsiaiškinti, kaip greitai dygsta sėklos.</i>

	<p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ištirti pasirinktų augalų sėklų dygimo greitį, paveikus jas alavijų sultimis, kalio permanganatu ir pienu; - analizuojant rezultatus, nustatyti pasirinktų medžiagų veiksmingumą sėklų dygimo greičiui. 	<p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žirnių, vikių ir kviečių sėklas veikti pienu, kalio permanganatu ir alavijų sultimis; - stebėti sėklų sudygimo laiką; - išanalizavus duomenis, nustatyti medžiagą, kuri geriausiai veikia sėklų dygimą. 	<p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - surinkti informaciją iš literatūros; - stebėti sėklų, mirkytų piene, alavijų sultyse, kalio permanganato tirpale, dygimą; - fiksuojant rezultatus, nustatyti mirkymui tinkamus tirpalus. 	<p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ištirti, kaip įvairios medžiagos veikia sėklų daigumą; - palyginti duomenis; - parašyti išvadas.
<p>Socialinių mokslų pavyzdys</p>	<p>Įvairaus amžiaus žmonių tarptautinių, valstybinių, religinių, šeimos švenčių minėjimas sovietmečiu</p> <p>Tikslas – atskleisti, kokias šventes minėjo įvairaus amžiaus žmonės, ir išanalizuoti, kaip ir kodėl kito įvairių švenčių minėjimas sovietmečiu.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parengti klausimyną įvairių amžiaus grupių žmonių apklausai „Švenčių šventimas sovietmečiu“; - apibendrinus duomenis, išanalizuoti ir pateikti pagal pasirinktus kriterijus, kokias šventes minėjo įvairaus amžiaus žmonės, kaip ir kodėl jos keitėsi. 	<p>Tarptautinių, valstybinių, religinių, šeimos švenčių minėjimas sovietmečiu</p> <p>Tikslas – sužinoti, kokias šventes minėjo žmonės, ir nustatyti, kaip kito įvairių švenčių minėjimas sovietmečiu.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parengti klausimyną; - apklausti sovietmečiu gyvenusius įvairaus amžiaus žmones; - nustačius, kokias šventes žmonės minėjo, jas surašyti į tam tikras grupes; - palyginus gautus duomenis, padaryti išvadą, kaip kito tų švenčių minėjimas. 	<p>Švenčių šventimas sovietmečiu</p> <p>Tikslas – nustatyti, kokias šventes žmonės minėjo sovietmečiu ir ar jos kito (keitėsi).</p> <p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parengti klausimyną; - apklausti sovietmečiu gyvenusius žmones; - sugrupuoti ir surašyti šventes; - padaryti išvadą, ar šventės ilgainiui keitėsi. 	<p>Šventės</p> <p>Tikslas – sužinoti, kokias šventes šventė žmonės sovietmečiu.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parengti klausimyną; - apklausti žmones; - surašyti, kokias šventes žmonės šventė.
<p>Humanitarinių mokslų pavyzdys</p>	<p>Laumės reikšmė žmonių bendruomenei lietuvių sakmėse</p> <p>Tikslas – atskleisti, kokią funkciją atliko laumės personažas žmonių bendruomenei.</p> <p>Uždaviniai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aprašyti laumės, kaip mitinės būtybės, vaizdavimo tradiciją. 2. Palyginti laumių vaizdavimą lietuvių ir kitų šalių tautosakoje. 3. Išnagrinėti laumių reikšmę ir vietą visuomenėje. 	<p>Laumių vaizdavimas lietuvių sakmėse</p> <p>Tyrimo klausimas – kaip lietuvių sakmėse vaizduojamos laumės.</p> <p>Uždaviniai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išnagrinėti, kaip aprašoma laumių išvaizda. 2. Išanalizuoti laumių būdo bruožus. 3. Aprašyti laumių pasirodymo vietas. 	<p>Kas yra laumės?</p> <p>Tikslas – apibūdinti laumes iš lietuvių sakmių.</p> <p>Uždaviniai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atrinkti literatūros šaltinius temai atskleisti. 2. Aprašyti sakmes kaip tautosakos žanrą. 3. Palyginti laumes ir raganas. 4. Išanalizuoti laumės paveikslą. 	<p>Lietuvių sakmės</p> <p>Tikslas – aptarti laumes lietuvių sakmėse.</p> <p>Uždaviniai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atsirinkti literatūros šaltinius. 2. Juos išanalizuoti. 3. Padaryti išvadas.

Literatūros ir šaltinių apžvalga	Pateikiama aiškios loginės struktūros, išsami, tyrimo ir (arba) produkto idėja atitinkanti literatūros apžvalga, remiamasi ne mažiau nei 5 patikimais (pvz., moksliniais straipsniais, vadovėliais, dokumentais ir pan.) informacijos šaltiniais.	Literatūros apžvalga siejasi su tyrimo ir (arba) produkto idėja, struktūra aiški, remiamasi mažiau nei 5 patikimais informacijos šaltiniais (pvz., vadovėliais, dokumentais).	Literatūros apžvalgą bandoma sieti su tyrimo ir (arba) produkto idėja, tačiau struktūra neaiški, dauguma šaltinių nesusiję su problema, jų patikimumas – menkas (pvz., socialiniai tinklai, pokalbių laidos ir pan.).	Literatūros apžvalga nesisieja su tyrimo ir (arba) produkto idėja. Apžvalga nestruktūruota, nėra nuorodų į šaltinius arba remiamasi nepatikimais šaltiniais.
Tyrimo metodika ir (arba) produkto kūrimo eiga	Išsamiai aprašyta duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga.	Duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga aprašyta neišsamiai.	Neaiškiai aprašyta duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga.	Informacija apie duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eigą nepateikta.
Gamtamokslinis pavyzdys	<p><i>Darbo priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cukrinių žirnių sėklos ‚Ambrosia‘; - sėjamųjų vikių sėklos ‚Hanka‘; - kviečių sėklos (pirktos turguje); - alavijų sultys („Aloe barbadensis Mill“)(maisto papildas, tiekėjas „Livin“); - „Saulės“ pienas, 3,5 % riebumo; - kalio permanganatas; - agroplevelė daiginimui; - daiginimo padėklai „Elho“ (parduotuvė DEPO); - termometras. <p>Patikrinamas kiekvieno augalo 100 sėklų daigumas. Pasirinktų augalų po 100 sėklų (kiekvienam pakartojimui) mirkomos kalio permanganato 0,2 % tirpale, alavijų sultyse, piene ir vandenyje (kontrolė) 4 valandas. Po mirkymo sėklos tvarkingai išdėstomos ant drėgnos agroplevelės daiginimo padėkluose. Nuolat stebima, kad agroplevelė neišdžiūtų, vidutinė kambario temperatūra 21 °C. Rezultatai fiksuojami kiekvieną dieną. Stebėjimai atliekami 10 dienų. Bandymas bus atliekamas tris kartus.</p>	<p><i>Darbo priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - žirnių, vikių ir kviečių sėklos; - vanduo, pienas, kalio permanganatas, alavijų sultys, įsigytos vaistinėje. <p>Pamirkytas sėklas išdėliosiu plastikinėse lėkštelėse ir 7 dienas stebėsiu, kaip jos dygsta. Kiekvienam bandymui naudosiu po 50 sėklų, bandymus atliksiu du kartus.</p>	<p><i>Darbo priemonės:</i></p> <p>tyrimui naudosiu žirnių, vikių ir kviečių sėklas ir jas mirkysiu skysčiuose, skaičiuosiu, kiek sėklų sudygo.</p>	-

<p><i>Socialinių mokslų pavyzdys</i></p>	<p>- Sudarytas klausimynas (16 klausimų) švenčių šventimui sovietmečiu nustatyti. - Tyrimas atliktas VŠĮ liginės patalpose arba apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus leidimą. - Gautas tiriamųjų raštiškas sutikimas dalyvauti tyrime. - Tiriamieji supažindinti su tyrimo turiniu, darbo tikslais, eiga, kaip ir kur bus naudojami gauti rezultatai, užtikrinamas konfidencialumas. - Pasirinktos trys amžiaus grupės (vyrai ir moterys 60–70 m., 70–80 m., 80 m. ir vyresni). - Paimtas interviu iš 28 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu (nurodoma jo techninė charakteristika). - Vieno žmogaus interviu truko 20–60 min.</p>	<p>- Sudarytas 13 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus jų leidimą ir sutikimą dalyvauti apklausoje. - Pasirinktos trys amžiaus grupės (60–70 m., 70–80 m., 80 m. ir vyresni). - Paimtas interviu iš 25 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu. - Vieno žmogaus interviu truko 10–40 min.</p>	<p>- Sudarytas 10 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus jų leidimą. - Pasirinkti įvairaus amžiaus žmonės. - Paimtas interviu iš 20 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu.</p>	<p>- Sudarytas 7 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje. - Pasirinkti įvairaus amžiaus žmonės. - Paimtas interviu iš 15 žmonių.</p>
<p><i>Humanitarinių mokslų pavyzdys</i></p>	<p>Darbe buvo analizuojami moksliniai ir populiariosios literatūros šaltiniai apie sakmes. Išsamesnei analizei atrinktos lietuvių sakmės apie laumes, Europos šalių pasakos apie fėjas ir antikiniai mitai apie nimfas. Pagal nustatytus kriterijus (išvaizdos, būdo bruožus, veiklą) palyginti laumių, fėjų ir nimfų paveikslai. Atlikta laumių veiklos, elgesio kūrybinė interpretacija.</p>	<p>1. Medžiagos analizė: atidusis teksto skaitymas. 2. Medžiagos atrinkimas ir sisteminimas. 3. Teksto analizė. 4. Medžiagos apibendrinimas.</p>	<p>Analizuojamos lietuvių sakmės, ypač išskiriant laumes.</p>	<p>-</p>
<p>Rezultatų analizė ir (arba) produkto aprašymas</p>	<p>Rezultatai nuosekliai ir aiškiai pristatomi, analizuojami ir apibendrinami; visos aptariamų idėjų pagrindžiamos empirine medžiaga.</p>	<p>Rezultatai pristatomi ir analizuojami; dauguma aptariamų idėjų grindžiamos empirine medžiaga.</p>	<p>Rezultatai pristatomi, bet jie neanalizuojami.</p>	<p>Rezultatai pristatomi neaiškiai; menkai susiję su tema; pateikiami ne iš surinktos empirinės medžiagos.</p>

<p><i>Gamtamokslinis pavyzdys</i></p>	<p><i>Pateikiant rezultatus, nurodyti pakartojimų rezultatų vidurkiai ir pateiktos tai iliustruojančios diagramos; prieduose pateikiamos pakartojimų rezultatų lentelės, diagramos, darbo vykdymo nuotraukos.</i></p> <p><i>Analizuojant duomenis, matyti, kad visų tyrimo pakartojimų metu geriausiai visų sėklų dygimą veikė kalio permanganatas – 45 % geriau nei kontrolė (vanduo).</i></p> <p><i>Tiriant kviečių sėklų dygimą, dviejų pakartojimų rezultatai: geriausiai dygo sėklos, mirkytos piene, – greičiau sudygo 23 % sėklų. Visų pakartojimų metu prasčiausiai sėklų daigumą veikė alavijų .....</i></p>	<p><i>Pateikiant rezultatus, nurodyti pakartojimų rezultatai, jie pavaizduoti grafiškai.</i></p> <p><i>Apžvelgiant matyti, kad sėklų dygimo greitį labiausiai veikė kalio permanganatas, ypač žirnius.</i></p> <p><i>Pavyzdžiui, per stebėtą pirmo bandymo laikotarpį mirkytos kalio permanganate žirnių sėklos pradėjo dygti anksčiausiai – jau antrą dieną ir per penkias dienas sudygo 48 sėklos iš 50. Neblogai sėklų dygimą veikė pienas, blogiausiai – alavijų sultys. O palyginus su kontrole, geriau buvo tik kalio permanganatas .....</i></p>	<p><i>Rezultatai pateikti duomenų lentelėse, duomenys pavaizduoti grafiškai.</i></p> <p><i>Duomenų analizės nėra.</i></p>	<p><i>Rezultatai pateikti duomenų lentelėse.</i></p> <p><i>Duomenų analizės nėra.</i></p>
<p><i>Socialinių mokslų pavyzdys</i></p>	<p><i>- Atsakymuose paminėtos šventės pagal tam tikrus kriterijus suskirstytos į grupes: tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos. Pateikiama lentelė „Švenčių rūšys“. Lentelė apibendrinama.</i></p> <p><i>- Atsakymuose paminėtos šventės sukonkretintos ir surašytos į lentelę „Šventės pagal rūšis“. Lentelė apibendrinama.</i></p> <p><i>- Išanalizuojami pateikti atsakymai ir parengiamos statistinės lentelės, kiek ir kurias kiekvienos rūšies šventes minėjo atsakiusieji. Skaičiavimas pateikiamas procentais. Lentelė „Religinių švenčių minėjimas“ (pvz.: Užgavėnės šventė 20 iš 28 atsakiusių (70,1 %).</i></p> <p><i>- Išanalizuojami gauti duomenys ir lentelėse pateikiama, kiek tam tikro amžiaus žmonių (proc.) minėjo kiekvienos rūšies kiekvieną šventę. Lentelė „Šventės pagal amžiaus grupes“</i></p>	<p><i>- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“.</i></p> <p><i>- Lentelėje surašytos šventės sugrupuotos pagal jų pobūdį ir surašytos į lentelę „Švenčių rūšys“ (tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos). Padaryta išvada, pagal ką yra grupuojamos šventės.</i></p> <p><i>- Gauti duomenys sukonkretinami ir šventės pateikiamos surašytos pagal rūšis. Parengiama lentelė „Šventės pagal rūšis“. Padaroma išvada, kurios rūšies švenčių buvo daugiausiai (valstybinių).</i></p> <p><i>- Išanalizuojami gauti duomenys ir lentelėse pateikiama, kiek tam tikro amžiaus žmonių (proc.) minėjo kiekvienos rūšies kiekvieną šventę. Lentelė „Šventės pagal amžiaus grupes“ (pvz.: 60–70 m. amžiaus grupėje Velykas šventė</i></p>	<p><i>- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“.</i></p> <p><i>- Šventės sugrupuotos pagal jų pobūdį ir surašytos į lentelę „Švenčių rūšys“ (tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos). Padaryta išvada, pagal ką yra grupuojamos šventės.</i></p> <p><i>- Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė, padarytas apibendrinimas, kad tam tikras šventes žmonės labiau minėjo darbovietėse nei namie (pvz., Gegužės 9-ąją – Pergalės dieną). Be to, vienos šventės atsirado arba išnyko, kitos keitėsi (pvz.: Spalio revoliucijos minėjimo žmonės nemėgo. Dažniau minėdavo tas šventes, kuriose nebuvo brukama politika, ir t. t.).</i></p>	<p><i>- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“.</i></p>

	<p>(pvz.: 60–70 m. amžiaus grupėje Velykas šventė 13 iš 13 atsakiusių (100 %) ir t. t.).</p> <p>- Gauti duomenys iliustruojami grafikais. Atlikta kiekvieno gauto grafiko analizė.</p> <p>- Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė ir kodėl vienos šventės atsirado arba išnyko, keitėsi, padaryti apibendrinimai.</p>	<p>13 iš 13 atsakiusių (100 %) ir t. t.).</p> <p>- Remiantis lentelės „Šventės pagal amžiaus grupes“ duomenimis, padaromas apibendrinimas, kurios šventės tarp įvairaus amžiaus žmonių buvo švenčiamos dažniausiai ir rečiausiai.</p> <p>- Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė ir kodėl vienos šventės atsirado arba išnyko, keitėsi, padaryti apibendrinimai: pvz.: „Sovietmečiu valstybinės šventės prigijo netolygiai.“</p>		
Išvados	Išvados tiksliai ir pagrįstai atsakoma į išsikeltus uždavinius ir (arba) tyrimo klausimus.	Suformuluotos išvados aiškios ir suprantamos, neišsamiai atsakoma į išsikeltus uždavinius ir (arba) tyrimo klausimus.	Pateikiamos neišsamios išvados, dalis jų nepagrįstos empirine medžiaga.	Išvadų nėra arba pateiktos išvados ne iš empirinės medžiagos, išvados neatsako į išsikeltus uždavinius.
Gamtamokslinis pavyzdys	<p>- Žirnių, vikių ir kviečių sėklų daigumo greitį labiausiai skatino kalio permanganato 0,2 % tirpalas.</p> <p>- Kviečių sėklų dygimo greičiui didesnę poveikį darė pienas.</p>	<p>- Greitesniam sėklų daigumui poveikį turėjo kalio permanganato tirpalas ir vanduo.</p> <p>- Vėliausiai pradėjo dygti sėklos, mirkytos alavijų sultyse.</p>	<p>- Žirniai greičiausiai sudygo mirkyti kalio permanganate.</p> <p>- Vikiai greičiausiai sudygo mirkyti vandenyje.</p> <p>- Kviečiai greičiausiai sudygo mirkyti piene.</p>	- Visose medžiagose sėklos sudygo.
Socialinių mokslų pavyzdys	<p>1. Nepriklausomai nuo žmogaus amžiaus ir laikmečio žmonės šventė įvairias tarptautines, valstybines, religines, šeimos šventes.</p> <p>2. Nepriklausomai nuo jų amžiaus žmonės labiau minėjo tas šventes, kurios nesusijusios su politika.</p> <p>3. Jaunesni žmonės vis dažniau minėjo naujai įvestas šventes.</p>	<p>1. Nepriklausomai nuo žmogaus amžiaus ir laikmečio žmonės šventė įvairias tarptautines, valstybines, religines, šeimos šventes.</p> <p>2. Dėl šalyje vykdomos politikos kai kurios šventės nyko (Užgavėnės), keisdavosi (rečiau minima vardo diena, bet dažniau – gimtadienis), atsirasdavo naujų (Spalio revoliucijos diena).</p>	<p>1. Žmonės visuomet šventė įvairias šventes.</p> <p>2. Šventės pagal jų pobūdį, aplinkybes, rengėjus skirstomos į tarptautines, valstybines, religines, šeimos. Dar būna oficialios ir neoficialios šventės.</p> <p>3. Dėl valstybėje vykdomos politikos vienos šventės išnyksta, kitos atsiranda, trečiosios palaipsniui keičiasi.</p>	1. Nepriklausomai nuo laikmečio žmonės šventė įvairias šventes.

<p>Humanitarinių mokslų pavyzdys</p>	<p>1. Laumės yra vienos seniausių veikėjų lietuvių tautosakoje. Sakmėse laumės dažniausiai buvo vaizduojamos kaip gražios, jaunos merginos, pabrėžiamas jų darbštumas (audimas, skalbimas), tačiau būdas sunkiai nuspėjamas, nepastovus. Laumės buvo siejamos su mažais vaikais, galėjo juos globoti arba pagrobtį ar net nužudyti.</p> <p>2. Lietuviškų laumių vaizdavimas turi panašumo su antikinėmis nimfomis ir fejomis iš Europos šalių folkloro. Laumių nenuspėjamas būdas, sąsaja su gamtos reiškinais būdingi ir nimfoms bei fejoms. Tačiau laumėms lietuvių sakmėse būdingi ir išskirtiniai bruožai: darbštumas, rūpinimasis vaikais.</p> <p>3. Laumių personažas buvo naudojamas žmonėms mokyti tam tikrų vertybių: laumės dažnai bausdavo už godumą, globodavo varganai gyvenančius. Žmonės buvo mokomi džiaugtis tuo, ką turi, nes, jiems pradėjus aiškintis, kaip laumės sukuria stebuklus, šie iškart pasibaigdavo. Vyrai buvo mokomi per greitai nesusižavėti jaunomis ir gražiomis merginomis, nes dažnai už to slypėdavo pražūtis. Per laumės vaiko personažą į tautosaką buvo įvedami „kitokie“ žmonės, dažniausiai įvairių negalių turintys vaikai. Nors į juos buvo žvelgiama su tam tikra baime, tačiau taip, per tautosaką, jie buvo įtraukiami į bendruomenę, neliko nematomi.</p>	<p>1. Sakmės yra lietuvių pasakojamosios tautosakos žanras. Dažniausi lietuvių mitologinių sakmių veikėjai yra velnias, Perkūnas, laumės, aitvarai, raganos.</p> <p>2. Sakmėse laumės dažniausiai buvo vaizduojamos kaip jaunos merginos. Jos pasitiki žmonėmis, už joms padarytą gerą atsimoka dovanomis. Tačiau jos keršija, jeigu žmogus jas apgauna ar nuskriaudžia.</p> <p>Vietos, kuriose pasirodo laumės, – įvairūs gamtos objektai: miškai, medžiai (dažniausiai beržai), akmenys, vietos šalia vandens telkinių, o žmonių gyvenamojoje aplinkoje – svirnas, klėtis ar pirtis.</p>	<p>1. Sakmės yra lietuvių pasakojamosios tautosakos žanras.</p> <p>2. Žmonės visada stengiasi įsiminti ir perduoti jaunesnėms kartoms žinias apie reikšmingus įvykius, tinkamus elgesio būdus, apsaugoti nuo klaidų. Tam pasitarnauja ir sakmės.</p> <p>3. Dažniausi lietuvių mitologinių sakmių veikėjai yra velnias, Perkūnas, laumės, aitvarai, raganos.</p>	<p>1. Sakmėse lietuviai pasakoja apie velnius, raganas.</p> <p>2. Gražias sakmes pasakojo vaikams prieš miegą, o blogus vaikus gąsdindavo velniais ir raganomis.</p>
--------------------------------------	--	--	---	--

<p>Aprašo forma ir etikos reikalavimų laikymasis <i>Vertinant etikos reikalavimų laikymąsi, vadovautis Projektinio darbo programos 14.08.-14.11;</i> <i>Aprašo raštvedybos reikalavimais – Projektinio darbo programos 6 priedas</i></p>	<p>Projektinis darbas įgyvendintas ir aprašas parengtas laikantis etikos principų; apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, parašytas taisyklinga kalba.</p>	<p>Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše yra keli citavimo netikslumai, apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, parašytas taisyklinga kalba su keliomis klaidomis.</p>	<p>Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, pasitaiko kalbos ir rašybos klaidų. Yra citavimo klaidų.</p>	<p>Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše trūksta privalomų dalių; aprašas parengtas ne pagal aprašo įforminimo reikalavimus, pasitaiko kalbos ir rašybos klaidų. Šaltiniai necituojami arba cituojami netinkamai.</p>
<p>Projektinio darbo pristatymas</p>	<p>Pristatymo struktūra logiška, kūrybiška, visos išvados kruopščiai pagrindžiamos iliustracijomis. Pristatymas sklandus, atsakoma į užduodamus klausimus, integruojant kelių dalykų žinias, pateikiant mokslinius argumentus.</p>	<p>Pristatoma pagrindinė informacija, išvados pagrindžiamos įrodančiomis iliustracijomis. Pristatymas suprantamas, atsakoma į ginamo darbo tema užduodamus klausimus, remiantis asmenine patirtimi.</p>	<p>Pristatomi informacijos fragmentai, išvados nepagrindžiamos įrodančiomis iliustracijomis. Atsakoma tik į ginamą darbą tikslinančius klausimus.</p>	<p>Pristatymas neišbaigtas, nestructūruotas ir sunkiai suprantamas, neatsakoma į daugumą klausimų.</p>
<p>Projektinio darbo įsivertinimas</p>	<p>Savarankiškai, nuosekliai ir išsamiai parašoma, kas naujo sužinota kiekvieno projektinio darbo įgyvendinimo proceso bei projektinio darbo idėjos realizavimo metu. Pateikiamas aiškus tyrinėto objekto ir (arba) sukurto produkto įvertinimas.</p>	<p>Atsakoma į pateiktus klausimus (3 priedas).</p>		<p>Įsivertinimas nepateikiamas.</p>

**PROJEKTINIO DARBO VADOVO IR VERTINIMO KOMISIJOS SKIRTŲ TAŠKŲ
PASISKIRSTYMAS UŽ PROJEKTINIO DARBO ETAPUS**

Projektinio darbo etapų vertinimo kriterijai			Projektinio darbo vadovas	Projektinio darbo vertinimo komisija	Iš viso	
1	Projektinio darbo idėjos formulavimas ir darbo planavimas		0–3	–	0–3	
2	Projektinio darbo aprašas	Vertina projektinio darbo vadovas	Projektinio darbo tema ir jos pagrindimas	0–3	-	0–25
3			Literatūros ir šaltinių apžvalga	0–3	-	
4			Tyrimo metodika ir (arba) produkto kūrimo eiga	0–5	-	
5			Rezultatų analizė ir (arba) produkto aprašymas	0–8	-	
6			Išvados	0–3	-	
7	Aprašo forma ir etikos reikalavimų laikymasis	0–3	-			
8	Projektinio darbo įsivertinimas		0–2	-	0–2	
Projektinio darbo aprašas			30		30	
1	Projektinio darbo pristatymas	Vertina projektinio darbo vertinimo komisija	Aiškiai ir logiškai pristatomi projektinio darbo aktualumas, tikslas ir uždaviniai, metodai, svarbiausi rezultatai ir išvados. Paaiškina PD idėją, jos pasirinkimo motyvus, pristato jos realizavimo etapus, rezultatus	-	0-2	
2			Parengia pristatymą naudodamas IKT, jei reikalinga, pateikia vaizdo medžiagą.	-	0-2	
3			Pristatymo kalba sklandi, kalbama taisyklingai, paisoma kalbos normų. Vartojamos tinkamos, su projektinio darbo tema susijusios dalykinės sąvokos ir tinkami terminai. Į pateiktus klausimus atsakoma konkrečiai ir aiškiai.	-	0-2	
4			Sudomina ir išlaiko dėmesį. PD pristato glaustai, informatyviai.	-	0-2	
5			Pristatymas atitinka pasirinktos formos reikalavimus: tekstas reikiamo dydžio, įskaitomas, papildytas tinkama grafika, nuotraukomis, parinkti ir tinkami įvardyti paveikslai, vaizdas estetiškas.	-	0-2	
Projektinio darbo pristatymas			–	0–10	0–10	
Galutinis darbo įvertinimas			0–30	0–10	0–40	

PROJEKTINIO DARBO APRAŠO RAŠTVEDYBOS REIKALAVIMAI**I SKYRIUS
PROJEKTINIO DARBO STRUKTŪRA**

1. Titulinio lapo pavyzdinė forma. Konkretūs titulinio puslapio reikalavimai pateikti lentelėje žemiau.

VILNIAUS RADVILŲ GIMNAZIJA
VARDENIS PAVARDENIS
II C klasė
PROJEKTINIO DARBO TEMA
Dalyko projektinis darbas
Mokinys _____ (parašas)
Darbo vadovas (-ė) Vardas pavardė _____ (parašas)
Darbo įteikimo data _____
Vilnius, 20..

Titulinio lapo reikalavimai

Antraštinio lapo dalys (titulinis)	Šriftas ir raidžių dydis	Padėtis lape
Teksto šriftas <i>Times New Roman</i>		
1. Gimnazijos logotipas	Logotipo plotis 3 cm	Centras
2. Gimnazijos pavadinimas	18 pt., didžiosios raidės, paryškintasis	Centras
3. <i>PD</i> autoriaus vardas ir pavardė	18 pt., didžiosios raidės, paryškintasis	Centras
3. <i>PD</i> autoriaus klasė	18 pt., klasės raidė – didžioji, kitos mažosios raidės	Centras
4. <i>PD</i> tema	20 pt., didžiosios raidės, paryškintasis	Centras
5. <i>PD</i> dalykas	14 pt., mažosios raidės	Centras
6. Mokinys (vieta parašui) Darbo vadovas ir vieta parašui Darbo įteikimo data	12 pt., mažosios raidės.	Lygiavimas dešinėje
7. <i>PD</i> atlikimo vieta, metai	14 pt., mažosios raidės, paryškintasis	Centras

1.1. Projektinio darbo temos formuluotė turi atskleisti darbo turinį. Apibrėžiant temą, turi būti aiškiai nurodytas objektas ir problema. Rengiant projektinį darbą, temą galima tikslinti. Turi būti vartojamos tinkamos, tikslios sąvokos.

2. Turinyje turi būti išvardijamos darbo dalys, nurodomi jų puslapiai. Jei pagrindinės darbo dalys skirstomos smulkiau ir turi pavadinimus, jos taip pat nurodomos.

TURINYS

1. ĮVADAS	3
2. LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ APŽVALGA	4
3. DARBO METODIKA / DARBO EIGA / TYRIMO MEDŽIAGA	9
3.1. Darbo	9
3.2. Projekto	9
4. DARBO REZULTATAI IR JŲ ANALIZĖ	10
4.1. Tyrimas	10
4.2. Analizė	12
4.3. Apibendrinimas	14
5. IŠVADOS	16
6. LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS	18
7. PRIEDAI	19
7.1.1 priedas. Anketa	19
7.2. 2 priedas. Lentelė	20
7.3. 3 priedas. Bandyimo nuotraukos	21

3. Įvade (1 puslapis) pateikiama:

3.1. temos aktualumas. Paaiškinama, kuo ir kam (gamtai, visuomenei, miestui, mokyklai) aktuali pasirinkta tema, atliekamas tyrimas ar kuriamas produktas. Suformuluojama problema;

3.2. darbo (tyrimo) tikslas ir uždaviniai. Projektinio darbo tikslas rodo, ko siekiama projektiniu darbu. Aiškiai, trumpai, vienu sakiniu formuluojamasi vienas darbo tikslas. Vartotini veiksmoždziai: „aptarti“, „atskleisti“, „įvertinti“, „išanalizuoti“, „išnagrinėti“, „palyginti“, „sukurti“;

3.3. tikslui pasiekti numatomi konkretūs 3–4 uždaviniai. Formuluoiant uždavinius, orientuojamasi į konkretų rezultatą. Vartotini veiksmažodžiai: „atlikti“, „įvertinti“, „iširti“, „nustatyti“, „parengti“, „pateikti“. Uždaviniai nuosekliai įgyvendinami, aprašant darbo metodiką, teikiant duomenis, darant išvadas (kiekvienas uždavinys turi atsispindėti išvadoje);

3.4. įvade gali būti įrašyta padėka prie darbo rengimo prisidėjusiems asmenims. Tekstą rekomenduojama rašyti esamuoju laiku, vartoti įvardį „Mes“.

4. Literatūros ir šaltinių apžvalgoje (iki 5 puslapių) nagrinėjama su darbo tema susijusi informacija. Pasirenkami patikimi informacijos šaltiniai. Nepatartina remtis stereotipinėmis visuomenės nuomonėmis ar populiariosios žiniasklaidos straipsniais. Šioje dalyje plačiau atskleidžiamas temos aktualumas, problema. Nagrinėjant vieną problemą (objektą), pateikiama įvairių informacijos šaltinių (autorijų) informacija, nuomonės. Informacijos šaltinių citatos, asmeninė projekto autoriaus nuomonė, išvalgos sujungiamos į vientisą, nuoseklų tekstą. Tekste pateikiami brėžiniai, nuotraukos, paveikslai ir kita vaizdinė informacija, nurodomi jų autoriai.

4.1. Reikalavimai citavimui:

4.1.1. jei kito autoriaus mintys yra perpasakojamos ir apibendrinamos, baigus sakinį, konkretus autorius rašomas skliausteliuose. Pvz.: „[...] tada jis visą gyvenimą turės duonos ir bus turtingas. (P. Dundulienė, 1989).“;

4.1.2. kai autoriaus mintys cituojamos pažodžiui, citata turi būti kabutėse, o po jos skliausteliuose nurodoma autoriaus pavardė, leidinio metai ir puslapis. Pvz.: „Kai automobiliu važiuojanti šeimyna pasiklysta, moteris nori sustoti ir paklausti kelio, o vyras stengiasi rasti kelią pats pagal žemėlapią arba orientyrus (M. Ridley, 2013, p. 221).“;

4.1.3. cituojant autorių sakinyje, nurodoma pirmoji vardo raidė, visa pavardė ir šaltinio leidybos metai. Pvz.: „[...] pasak M. Navasaičio (2004), amerikinis maumedis [...]“.

5. Darbo metodikoje / darbo eigoje / tyrimo medžiagoje (1–2 puslapiai) aprašomi tyrimai, darbai, reikalingi projektinio darbo tikslams įgyvendinti. Pateikiama tiksli praktinės darbo dalies informacija, kad kitas asmuo, remdamasis ja, galėtų pakartoti darbą ir įsitikintų duomenų (rezultatų) teisingumu. Šio skyriaus tekstas rašomas būtoju laiku.

5.1. Vykdamas socialinius ar humanitarinius projektus, nurodomi straipsniams rašyti, šaltinių analizei atlikti reikalingi darbai, fiksuojami kūrybinio darbo metu atsiradę pokyčiai.

5.2. Darbo metodikoje (jei darbe buvo naudota) turi būti aprašomi tyrimo dalyviai (respondentai, informantai, tiriamieji, testuojamieji), pateikiami duomenys apie jų imtį, demografines ir kitas darbai reikalingas charakteristikas.

5.3. Aprašomas kiekviena tyrime naudota priemonė, aparatūra, medžiaga ir matavimas (liniuotė, termometras, barometras, planai, žemėlapiai, filmavimo ir fotografavimo įranga, cheminiai reagentai, anketos ir t. t.). Jei tyrėjai parengia anketą, ji neužpildyta pateikiama darbo prieduose.

5.4. Aprašant aparatūrą, nurodomas modelis, numeris ir tiekėjas. Jei aparatūrą pasigamina pats mokinys, jis turi pateikti aprašymą, pridėti piešinį, brėžinį ar nuotrauką.

5.5. Aprašoma tyrimo eiga, nurodoma priklausomi ir nepriklausomi kintamieji, eksperimentinės ir kontrolinės grupės, jų sudarymo ypatumai, duomenų fiksavimo būdai, naudojimas asmeniniais archyvais ir kt. Nurodoma, kaip susisiekti su tiriamaisiais, koks yra tyrimo laikas ar kiekvieno tyrimo dalyvio tyrimo trukmė.

6. Darbo rezultatai ir jų analizė (iki 5 puslapių) yra pagrindinė projektinio darbo dalis. Priklausomai nuo darbo temos ir tikslų, šis skyrius gali turėti kelias dalis (skyrius), o šie – kelis poskyrius. Skyriaus tekstas rašomas būtoju laiku.

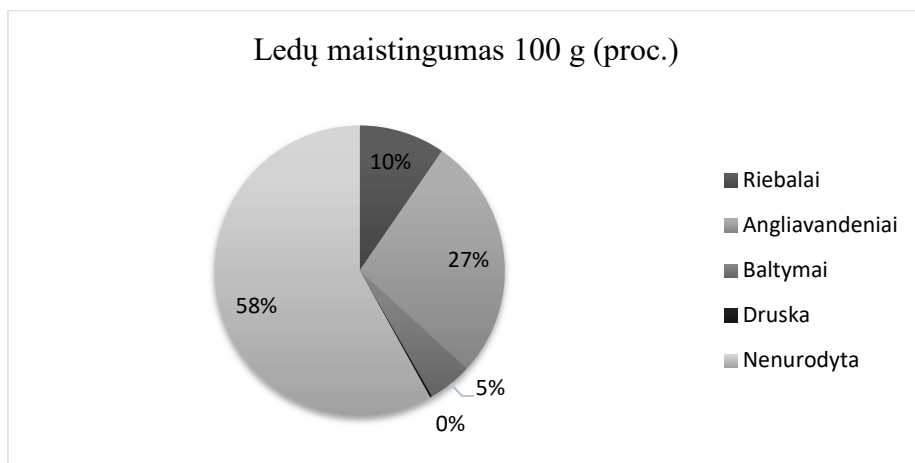
6.1. Skyriuje pateikiami galutiniai, svarbiausi tyrimų, stebėjimų, eksperimentų, apklausų, palyginimų, produkto kūrimo veiklos rezultatai ir jų analizė (pirminiai rezultatai, mažiau svarbūs duomenys pateikiami prieduose).

6.2. Analizuojant duomenis, atskleidžiami dėsniumai, bendrumai, skirtumai, tarpusavio ryšys, aptariamoms išimtys.

6.3. Jei kuriamas produktas, išsamiai aprašoma jo įgyvendinimo veikla, etapai, rezultatai (nedubliuojant metodikos).

6.4. Rengiant literatūrinį darbą, laikomasi pasirinkto literatūros žanro struktūros.

6.5. Gali būti naudojami statistinio duomenų apdorojimo būdai (brėžiniai, diagramos, grafikai, lentelės, nuotraukos, piešiniai, planai, schemas). Visa vaizdinė medžiaga numeruojama. Iliustracijos (paveikslai, nuotraukos, schemas, piešiniai, diagramos) numeruojamos ir įvardijamos iliustracijos apačioje (1 pav.).

1 pav. Ledų maistingumas 100 g (proc.)

6.6. Iliustracijos turi būti cituojamos tekste, pvz.: „1 pav.“ arba „žr. 1 pav.“ Pati iliustracija dedama po nuorodos tekste. Jei iliustracija paimta iš informacinio šaltinio, būtina nurodyti autorių ar šaltinį. Jei iliustracijų daug, darbo pabaigoje po literatūros sąrašo pateikiamas iliustracijų sąrašas.

6.7. Lentelės numeruojamos atskirai, numeris ir pavadinimas rašomas virš lentelės. Jei lentelė ne darbo autoriaus, nurodomas autorius ir šaltinis.

1 lentelė. Vidinio profilio analizė.

Vidiniai ištekčiai	Didelis pranašumas	Nežymus pranašumas
Finansiniai		
Bendri veiklos rezultatai		
Galimybė didinti kapitalą		
Grynasis apyvartinis turtas		
Marketingo		
Rinka		
Rinkos pažinimas		
Prekė		
Reklama ir rėmimas		
Kaina		
Paskirstymas		
Organizaciniai ir techniniai		
Vieta		
Organizacijos struktūra		
Taisyklės, politika ir procedūros		
Organizacijos įvaizdis		
Darbo		
Darbuotojų skaičius		
Kvalifikacijos tinkamumas		
Nuostatos		
Darbo apmokėjimo sistema		

Šaltinis: Fry ir Stoner (1987).

6.8. Šiame skyriuje pateikiami projekto tyrimo dalyvių rezultatai. Jei konkrečių tiriamųjų rezultatai aprašomi darbe, tiriamiesiems suteikiami slapyvardžiai (pvz., dalyvis, tiriamasis, respondentas Nr. 1). Asmenų sąrašas su slapyvardžiais (identifikacijai) turi būti saugomas atskirai nuo visų tyrimo duomenų.

7. Išvadų formulavimas ir pateikimas:

7.1. uždavinių ir išvadų skaičius susijęs. Išvados numeruojamos. Išvados pateikiamos trumpai, aiškiai, vengiant darbe naudoto teksto atkartojimo. Jose neturi būti naujos, darbe nenagrinėtos informacijos, citavimo ar iliustracijų. Išvados pagrįstos tiriamojo arba kūrybinio darbo rezultatais ir siejasi su uždaviniais;

7.2. šioje dalyje galima pateikti duomenimis grįstus pasiūlymus dėl problemų sprendimo, praktines idėjas, formuluoti galimas prognozes, pateikti asmenines įžvalgas;

7.3. išvados rašomos atskirame puslapyje.

8. Literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo rengimas:

8.1. į literatūros ir informacijos šaltinių sąrašą įtraukiami šaltiniai ir literatūra, su kuriais mokinys yra tiesiogiai susipažinęs ir citavęs ar į kuriuos pateikęs nuorodas darbe. Literatūros sąrašas numeruojamas;

8.2. sąrašas sudaromas pagal autorių pavardes abėcėlės tvarka. Žodynai, žinynai, enciklopedijos ir kiti neautoriniai leidiniai į bendrą sąrašą įrašomi pagal pirmąją antraštės raidę. Sąrašo pradžioje pateikiami šaltiniai lotynų rašmenimis, po to kirilica ir t. t. Leidiniai užsienio kalba nurodomi originalo kalba;

8.3. įvardijant šaltinį, pateikiami autoriaus vardo inicialai, pavardė, pavadinimas (antraštė), leidimo vieta ir metai. Jei autoriai du ar trys, nurodomi visi. Jei autorių keturi ir daugiau, nurodomas pirmasis, vietoje kitų rašoma „ir kt.“ Elektroniniai dokumentai (straipsniai, internetiniai dokumentai) rašomi bendrame sąraše pirmiau nurodyta tvarka. Po straipsnio pavadinimo nurodoma, kad dokumentas yra interaktyvus, taip pat nurodoma, kada dokumentas peržiūrėtas, ir prieiga (tinklalapio adresas), kur dokumentas žiūrėtas;

8.4. Literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo pavyzdys:

1. Bagdonas A., Bliumas R. Aiškinamasis psichologijos terminų žodynas. Vilnius, 2019.

2. Navasaitis M. Dendrologija, Vilnius, 2004.

3. Rinkūnienė E. ir kt. Mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų tendencijos Lietuvoje ir Europos Sąjungos šalyse. Interaktyvus (žiūrėta 2019-03-12), <http://www.mtp.lt/files/MTP2-5str-130-136psl.pdf>

4. The road atlas of Baltic countries, Ryga, 2018.

9. Prieduose pateikiama papildoma informacija, reikalinga darbo rezultatams pagrįsti, paaiškinti, papildyti. Taip pat (jei reikia) pateikiama anketos, brėžiniai, diagramos, dokumentai, nuotraukos, tiriamoji medžiaga, vokas su skaitmenine laikmena. Kiekvienas priedas turi savo numerį, kuris turi būti nurodomas pagrindiniame tekste. Priedų puslapių numeravimas tęsiamas.

II SKYRIUS PROJEKTO DARBO MAKETAVIMAS

10. Reikalavimai projekto darbo aprašo maketavimui:

10.1. Projektinis darbas rašomas (spausdinamas) vienoje ar abiejose A4 formato popieriaus lapo pusėse.

10.2. Visų lapų (ir titulinio) paraštės: kairioji – 3 cm, dešinioji – 1 cm, viršutinė ir apatinė – po 2 cm.

10.3. Šriftas – *Times New Roman*.

10.4. Teksto šrifto dydis – 12 pt.

10.5. Skyrių pavadinimų dydis – 14 pt, didžiosios raidės, paryškintasis šriftas, lygiuojami centre ir atskiriami nuo teksto ne mažesniu kaip vienos eilutės intervalu.

10.6. Poskyrių pavadinimai rašomi mažosiomis (pirma raidė didžioji) paryškintomis raidėmis, lygiuojami centre ir atskiriami nuo teksto ne mažesniu kaip vienos eilutės intervalu.

10.7. Teksto pastraipos tarpai tarp eilučių – 1,5 eilutės, lygiavimas pagal abu kraštus.

10.8. Pirmą pastraipos eilutę atitraukta nuo krašto 1,27 cm.

10.9. Puslapiai numeruojami nuosekliai, pradedant titulinio lapo puslapinės paraštės dešinėje arabiškais skaitmenimis be taškų ir brūkšnelių.

10.10. Tituliniame lape numeris nerašomas.